

KARELSKÝ DNEŠEK

ROČNÍK 1

ČÍSLO 4/2003

VYCHÁZÍ DNE 30.4.2003

Když jsem v tomto čísle našeho časopisu dostala za úkol promluvit k občanům této obce jako zastupitelka obecního úřadu, nenapadalo mě vůbec nic. Na pronášení moudrých vět si připadám ještě mladá a proto napiši jen to, čím se snažím naší obci prospět.

Když jsem se na gymnáziu chtěla přihlásit na vysokou zahradnickou školu, přišel za mnou třídní učitel a prohlásil: „Pavlo, napiš si tam pedagogickou, vždyť jsi učitelka“. Zřejmě tak usoudil podle toho, že mě neu-stále viděl poletovat se skupinou capartů kolem sebe. A tak jsem ho poslechla a dodnes jsem mu vděčná, neboť jsem si opravdu vybrala povolání, které naplnuje celý můj život spokojeností a radostí. A protože mě tahle práce opravdu baví, naplnuje i můj veškerý volný čas. Po nastěhování do Karle se mi narodili tři děti a já postupně začala vnimat, že pokud žije člověk na vesnici, musí se o zábavu mých dětí postarat především sám. A tím to vše začalo. Nejdřív mi bylo líto, že v Karli děti nijak neslaví Dětský den a tak jsem posháněla skupinu ochotních lidí, kteří s tímto pomohli. Pak rozloučení s prázdninami, mikulášská besídka, a další akce pro děti, které se postupně staly pravidelnými v naší obci.

Právě v těchto chvílích pobíháním po Karli a přemlouváním ochotních lidí, aby pomohli jsem si uvědomila, že sám je člověk jako kapka v moři. Najdeli se však skupina nadšenců, kteří pomohou, stojí to za to. Odměnou jsou rozzářené oči dětí, našich dětí.

Vážení a milí spoluobčané, žijeme na malé vesnici a to, jaký bude tento život záleží jen a jen na nás. Nikdo za nás nic neudělá. Moc bych si přála, abych se už nikdy já ani ostatní občané, kteří se snaží o zorganizování nějaké akce nesetkali s tím, že nás někdo vyhodí ze dveří, když prosíme o pomoc. Přeji hodně sil všem těm, kteří najdou energii a pustí se do zorganizování jakékoli akce a hodně hezkých chvil prožitých mezi přáteli Vám všem, kteří přijdete mezi nás.

P. Cibulková

Z JEDNÁNÍ ZASTUPITELSTVA

Usnesení ze zasedání zastupitelstva obce Karle ze dne 24.4.2003

Obecní zastupitelstvo po projednání :

1.Souhlasí s uzavřením smlouvy s Fa Dopravní stavby Litomyšl na opravu místní komunikace od č.p.101 k č.p.149 a úpravy plochy na sportovišti .

2.Souhlasí s uzavřením smlouvy s Fa Pulkrábek na provedení montáže sádro-kartonových konstrukcí v prostorách pod KD v Karli.

3.Souhlasí s nákupem pozemků parcela č.381/6 ostatní plocha v kú Karle od pana Hárycha,parcely č.108/1 zahrada v kú Ostrý Kámen od ŽD Trstěnice u Litomyše za ceny dle znaleckých posudků.

4.Souhlasí s prodejem pozemku č.154/2 zahrada v kú Karle manželům Zerzánovým Karle 177.

5.Souhlasí s převodem finančních prostředků mezi účty.

6.Bere na vědomí žádost paní Továrkové,pana Kvapila a Češky ohledně opravy mostu a přistupové komunikace.

7.Schvaluje návrh na prominutí nájemného za honební pozemky ve vlastnictví obce MS Trojice Karle .

8.Souhlasí s opravou WC v místním hostinství.

POZVÁNKA NA ČARODĚJNICE

Ve středu 30. dubna 2003 se bude v naší obci pořádat slet malých a velkých čarodějníc, ježibab a čarodějníků.

Společně s průvodem doletí ke klubovně v „Babiččině údolí“, kde bude taneční rej u ohně a proběhne vyhodnocení nej-hezčích masek.

SLET ZAČÍNÁ V
17.00 HOD V KAR-
LI U ZOBAČU.

Přijďte si zařádit s námi.

OBSAH DUBNOVÉHO ČÍSLA

Strana 2

Problematika užívání drog, Školáci sbírali starý papír, Pranostiky, Květnový kalendář, Nezaměstnanost k 31.3.2003

Strana 3

Zábavné odpoledne v Karli, Z jarních tradic, Úspěch školáků v pěvecké soutěži

Strana 4

CYKLOTRASA Č.
4024 V NAŠÍ OBCI

Příští číslo vyjde 30.5.2003

ROZPIS SLUŽEB STOMATOLOGIE

01.05.2003

MUDr. Zdena Králová
Litomyšl, Družstevní 69
tel. 461614727

03.-04.05.2003

MUDr.František Zeman
Litomyšl, Smetanova nám. 132
tel. 461613827

08.05.2003

MUDr. Jan Joukl
Litomyšl, Mariánská 1137
tel. 461615402

10.-11.05.2003

MUDr. Jana Pokorná
Litomyšl, ul. 9.května 810
tel. 461615414

17.-18.05.2003

MUDr.Patrik Krpčiar
Litomyšl, Mariánská 1137
tel. 461614614

24.-25.05.2003

MUDr.Vladimír Oliva
Litomyšl, Mariánská 1137
tel. 461614614

Případné změny budou zverejněny na zub. poliklinice v Litomyšli, Kpt. Jaroše 404

DROGY PROBLEMATIKA UŽÍVÁNÍ DROG

Závislost na drogách je v dnešní společnosti velkým problémem, který sebou nese řadu komplikací, ať již tělesných, psychických nebo sociálních. I když si to některí z nás nechťejí připustit drogy nejsou již pouze záležitostí měst, ale přesouvají se postupně i do malých vesnic.

Cílem tohoto článku je seznámit vás s příznaky a důsledky užívání nejzákladnějších drog.. V případě, že se vaše dítě nebo kamarád dostane do kontaktu s drogou, pomůže vám znalost těchto příznaků zasáhnout ještě dříve, než se rozvine syndrom závislosti a s ním spojené komplikace.

Skupiny drog a jejich příznaky:

1/ Opiáty /např. heroin/

-navozují dobré pocity, tlumí bolest. Postupně však vedou k pocení, bolesti kloubů a svalů, průjmům, psychické závislosti na droze, pocitem pronásledování. Po podání větší dávky mohou způsobit bezvědomí a útlum dýchání.

2/Psychostimulancia /např. pervitin,kokain/

-způsobují neklid, nespavost, deprese, zrychlení půlsu, agresi, bolesti hlavy. Při kombinaci těchto drog s pohybem (např. tanec na diskotéce) může dojít k hyperpyrexii (velmi vysoká teplota), snížení močení až selhání ledvin.

3/Halucinogeny /např. LSD,durman/

-rozšířují zornice, zrychlují puls, způsobují pocity pronásledování. Nebezpečí těchto drog spočívá v tzv. „Flash back“, což znamená výskyt halucinací, které se vyskytly během použití drogy i v době, kdy drogy neužíváme (může se vyskytnout i za 2 roky po použití poslední dávky). Tento jev můžeme vyústit až v sebevraždu nebo vraždu někoho z okolí.

4/Těkavé látky /např. rozpouštědla, toluen/

-tyto látky slouží k cichání. Jsou volně prodejně a nedají se přesně dávkovat. Způsobují bolesti hlavy, bezvědomí, poruch kravetvorby, naleptání sliznice dýchacích cest, poškození jater, mozku.

5/Produkty konopí /např. marihuana, hašiš/

-mezi mladými lidmi jsou tyto drogy nejrozšířenější a často si je pěstují doma. Tyto drogy se buď kouří nebo popijejí ve formě čajů nebo mohou být konzumovány jako jídlo.

Marihuana způsobuje zrychlení pulsu, kolísání nálad, zarudnutí očí, sucho v ústech, hlad, únava a zhoršení orientace. Ukládá se do krve, kde může být prokázána i za 130 dní od posledního užití. Mezi následky dlouhodobého užívání patří nespavost, zánety dýchacích cest, duševní onemocnění, zhoršení paměti a rakovina. I když je marihuana nazývána měkkou drogou, je často předstupněm používání tvrdých drog mezi které řadíme např. heroin, kokain.

Užívání drog hlavně injekční formou sebou nese řadu rizik hlavně v oblasti infekčních onemocnění. Nejzávažnější a smrtelné jsou AIDS a žloutenka typu C.

(JZ)

Pokud máte nějaké otázky týkající se některého onemocnění, léků nebo všeobecně zdraví, zašlete mi je na adresu: J. Zandlerová, Ostrý Kámen 9 a já se Vám pokusím v některém z příštích vydání tohoto měsíčníku odpovědět.

KVĚTNOVÝ KALENDÁŘ

1. KVĚTEN - SVÁTEK PRÁCE

5. KVĚTEN - KVĚTNOVÉ POVSTÁNÍ ČESKÉHO LIDU - VÝZNAMNÝ DEN

8. KVĚTEN - DEN OSVOBOZENÍ OD FAŠISMU (1945)

11. KVĚTEN - DEN MATEK

ŠKOLÁCI SBÍRALI STARÝ PAPÍR

Tento měsíc uspořádala ZŠ Trstěnice sběr starého papíru. Žáci společně sebrali 4171 kg papíru, pro který si přijela pardubická firma a následně za papír zaplatila škole necelé 3000 Kč. Peníze využijeme na další vybavení naší tělocvičny, zakoupíme nové florbalové hokejky, volejbalovou síť, nové sportovní dresy.

Moc děkujeme všem rodičům a příbuzným, kteří školákům se sběrem pomohli.

Nejlepší sběrači z každé třídy:

1.třída	Lenka Řihová, Trstěnice
2.třída	Alenka Pechrová, Trstěnice
3.třída	Hanička Pechancová, Karle
4.třída	Vlastimil Kmošek, Chmelík
5.třída	Lucie Řihová, Trstěnice
6.třída	Bratrí Vaškové, Čistá
7.třída	Karel Kovář, Chmelík
8.třída	Martin Římal, Karle
9.třída	Andrea Vokasová, Karle

Tito žáci byli odměněni věcnými cenami.

(pc)

NEZAMĚSTNANOST K 31.3.2003

Obec	počet	%
Vendolí	69	15,51
Karle	27	13,64
Koclířov	60	17,14
Hradec n. Sv.	143	16,47
Kam. Horka	31	22,79
Svitavy	1.186	12,95
Okres Svitavy	6.421	12,26

Zdroj Úřad práce
ve Svitavách

KVĚTNOVÉ PRANOSTIKY

3. květen

Svatý kříž - ovcí strží.

4. květen

Je-li na den sv. Floriána silný vítr, bude toho roku mnoho ohňů.

11. květen

Děšť na svatého Mamerta přináší soužení, nebot v něm nic dobrého není.

12. - 14. květen

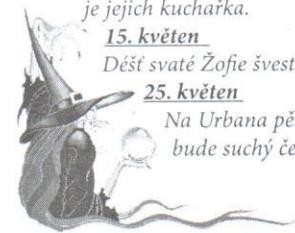
Pankrác, Servác, Bonifác jsou ledoví muži, Žofie je jejich kuchařka.

15. květen

Děšť svaté Žofie švestky ubije.

25. květen

Na Urbana pěkný, teplý den, bude suchý červenec i srpen.

ZÁBAVNÉ ODPOLEDNE V KARLI

V sobotu 29.03. 2003 pořádala kulturní komise obce Karle zábavné odpoledne plné her a soutěží nazvané „Hraje si celá rodina“.

Zvány byly děti s rodiči, babičkami, dědečky, staršími sourozenci i ostatními příslušníky. Soutěžilo se ve dvojicích a plnily se rozmanité úkoly:

- 1/ Poznat pohádku podle obrázku
- 2/ Zápalky - jednou rukou narovnat zpět
- 3/ Vybarvování velikonočního vajíčka z papíru
- 4/ Skládání puzzle
- 5/ Kvíz
- 6/ Přebírání čočky a fazolí
- 7/ Napsat co nejvíce slov na písmeno K a L
- 8/ Hledání rozdílů na obrázcích
- 9/ Nafouknout balónek
- 10/ Vyluštít křížovku
- 11/ Seřadit přísloví
- 12/ Tanec s balónkem
- 13/ Sběr papírků určité barvy

Mezi jednotlivými úkoly odpovídali soutěžící na otázky z různých oblastí. Výkony dvojic hodnotila porota 4, 2 a 0 body.

VYHODNOCENÍ DOPADLO NÁSLEDOVNĚ:

- 1. místo:** David Vomáčka+p. Zdena Havranová (106 bodů)
- 2. místo:** Hana Pechancová+p. Jiřina Beliová (95 bodů)
- 3. místo:** Sára Benková+Šárka Králová (90 bodů)
- 4. místo:** Václav Hladil+p. Jitka Hladilová (76 bodů)
- 5. místo:** Hana Komorousová+Jan Kakiš (75 bodů)
- 6. místo:** Michal Belfi+p. Milan Belfi (74 bodů)
- 7. místo:** Pavla Hladilová+ Jakub Hladil (69 bodů)
- 8. místo:** Markéta Průšová+p. Markéta Průšová (62 bodů)
- 9. místo:** Terezka Ondrušková+p. Zuzana Wagnerová (58 bodů)
- 10. místo:** Julian Ondrušek+p. Tomáš Ondrušek (51 bodů)

Všichni soutěžící byli odměněni diplomy, drobnou keramikou a sladkostmi.

Pořadatelé děkují za sponzorský dar v podobě cukrovinek (lízátku a žvýkačky). Zajistil ho pan René KAKIŠ z Karle.

(IB)

Z JARNÍCH TRADIC: ZATLOUKÁNÍ KOLÍKŮ

Večer před květnou nedělí se dodržoval jeden starý zvyk: zatloukání kolíků. Pro každé svobodné děvče byl před nebo vedle domu do zahrádky zatlučen dřevěný kolík do země. U toho většinou byli starší chlapci. Jeden nesl koš ke sběru vajec, jeden koš s likérem. U sedláků bylo složeno hodně dřeva. Tam jeden chlapec podával dřevo, druhý jej zašpičatil a tak měli kolíky připravené k zatloukání do země.

U každého domu 4-5 chlapců připravenými dřevěnými obušky doprovázelo klepáním na silnější prkno do taktu tahací harmoniku. Donesla-li dívka vejce, dostala likér. Té, která nedala žádné vejce, byl kolík oloupán a 15-20 cm zatlučen do země.

Když byli chlapci hotovi, šli do hospody k Walovi, který už na ně čekal. Hospodská jim udělala na velké párnvi míchaná vajíčka. Ta zbylá prodali obchodníkovi s vejci, který býval u toho. Za utřené peníze zaplatili likér. Pro každé děvče bylo ctí ráno vstát co možná nejdříve a vytáhnout zatlučené kolíky dříve, než půjdou lidé do kostela. Na květnou neděli nosili silní chlapci s sebou do kostela větve k posvěcení, tyto posvěcené větve se zastrkávali ke kříži na stěně a na velikonoce se odnášeli na pole. Od zeleného čtvrtku do slavnosti vzkříšení chodili chlapci s klapačkami a řehtačkami po vsi a oznamovali poledne - zvony mléčly, odletěly do Říma.

Z posvěcených větví se nařezaly malé větvičky, z nich se vytvaroval kříž a spolu s kočičkami se zastrčil do pole s obilím.

Za starých časů se natvrdo uvařená vejce barvila: mladým osením žita nazeleno, vařenými cibulovými slupkami nahnědo a cikorkovým papírem načerveno. Na vejce se také psaly zamilované veršky.

Na velikonoční neděli směly děti chudých přijít k sedlákům na velikonoční koledu. Nosily si s sebou košíček nebo šátek, do kterého dostávaly velikonoční vajíčka nebo sladkosti.

skle a potom vybroušeny. Na lahvicích stálý verše.

Např.:

„Všechno se dá koupit, jenom láska ne.“

Dívky darovaly svým chlapcům krásný hedvábný šátek na krk.

Dana Pavlišová

ŠKOLÁCI Z TRSTĚNICE BYLI ÚSPĚŠNÍ V OBLASTNÍ PĚVECKÉ SOUTĚŽI

23.04.2003 se konalo v Litomyšli oblastní kolo pěvecké soutěže základních škol. Z naší základní školy se umístili na pěkných „medailových“ místech tři žáci.

1.místo 4. třída Vladimír Beneš z Trstěnice. Tento žák bývá úspěšný každoročně. Vloni naši školu reprezentoval i na okresním kole této soutěže.

2.místo 2. třída Pavlína Krejsová z Trstěnice.

3.místo 1. třída Nela Zerzánová z Karle. Nelinka zpívala písničku „Zlaté střevíčky“.

(pc)

CYKLOTRASA č.4024 V NAŠÍ OBCI

Cyklotrasa č. 4024, která prochází naší obcí, začíná na křižovatce silnice III. třídy č.3662 se silnicí III. třídy č. 36625 v obci Hradec nad Svitavou. Touto křižovatkou prochází rovněž úsek regionální cyklotrasy č. 4022. Cyklotrasa je vedena po málo a středně frekventovaných silnicích III. třídy přes obce Vendolí, Ostrý Kámen, Karle, Trstěnice, Sebranice a Budislav, kde tato cyklotrasa končí.

Cyklotrasa je součástí regionální cyklotrasy Budislav - Trstěnice - Hradec nad Svitavou - Křenov o celkové délce cca 54 km a tvoří spojení mezi oblastí Budislavska, okresním městem Svitavy a oblastí Moravskotřebovská. Cyklotrasa se na svém úseku kříží s dalšími regionálními cyklotrasami a to již zmíněnou cyklotrasou č.4022 Svitavy - Radiměř - Pomezí - Polička v obci Hradec nad Svitavou a dále pak s cyklotrasou č. 4023 Balda - Pomezí - Čistá v obci Trstěnice, cyklotrasou č. 4019 Litomyšl - Polička - Bystré v obci Sebranice, cyklotrasou č. 4021 Litomyšl - Nové Hrady - Budislav - Borová v obci Budislav na rozcestí v Sedlištském lese a dále se celá regionální cyklotrasa č. 4024 propojuje s nadregionální cyklotrasou č. 104 v úseku Hradec nad Svitavou - Křenov.

Nadregionální cyklotrasa vede přes Městečko Trnávka - Křenov - Brněnec - Svojanov - Bystré - Jimramov - Kadov. Nadregionální cyklotrasu kříží regionální cyklotrasa č. 4027 Radiměř - Svojanov.

Těmito různými propojeními je umožněno náročnějším a zdatnějším cykloturistům

(a především cykloturistům z Karle) volit různé varianty delších okruhů mezi Svitavami, Moravskou Třebovou, Litomyšl, Poličkou a dalšími oblastmi Vysočiny. Mimo jiné můžeme při projížďce po cyklotrase č. 4024 zhlednout různá významná a zajímavá místa a také si odpočinout a občerstvit se po vysilující jízdě na kole.

HRADEC NAD SVITAVOU

Památky: Gotický kostel Sv. Kateřiny přestavěný v roce 1673, Sloup Nejsv. Trojice z roku 1725

Občerstvení: Restaurace Zavadilka, Cukrárna Neděla Jaroslav č. 177, prodejna potravin Jednota č. 192,459, v letním období kou-paliště směrem k obci Vendolí

VENDOLÍ

Památky: Původně gotický kostel Sv. Ondřeje s hranolovou věží a cibulovitou bání přestavěný v roce 1789, dále v obci stojí památný strom - torzo památné lípy srdcité opředené pověstmi

(obvod kmene 680cm,výška 18m,stáří 400-500 let)

Občerstvení: Pohostinství č. 256, Restaurace Horní hospoda P.Kefurt č.134, prodejna potravin OÚ, prodejna potravin Jednota č. 90

OSTRÝ KÁMEN

Památky: Kaplička Cyrila a Metoděje-prohlášena za kulturní památku, jedna z nejstarších na okrese Svitavy
Ostrý Kámen je pramenou oblastí řeky Loučné.

KARLE

Památky: Jednolodní kostel Sv. Bartoloměje z roku 1814, pozdně barokní fara s mansardovou střechou

Občerstvení: Prodejna potravin Jednota č.132, Pohostinství-Hospoda u Míry č.2

TRSTĚNICE

Památky: Cyklotrasa v úseku Karle-Trstěnice prochází po staré středověké obchodní cestě zvané Trstěnická stezka.

V obci je několik usedlostí z lidové architektury. Dále se v obci nachází gotický kostel z první poloviny 14. století se síťovými klenbami. Východně od kostela stojí vysoká hranolová zvonice z r. 1690.

Občerstvení: Prodejna potravin Jednota č. 87, Pohostinství u Bohdana č. 87

SEBRANICE

Památky: Goticko-renesanční kostel sv. Mikuláše, barokní fara

Občerstvení: Hostinec na Pohoře č. 251, Hostinec Sebranice č.30, Restaurace na koupališti - sezónní

BUDISLAV

Památky:

Přírodní amfiteátr pod hradiškem, známé Toulovcovy maštale (skalní útvary), nový kostel.

Budislav je díky své poloze předurčena k rekreaci. V obci je mnoho chat a rek. chalup a v letním období se zde provozují tři dětské tábory.

Občerstvení:

Ubytovací hostinec Na skalách č.48, Hospoda U hradiška č.37

A tím končí putování po cyklotrase č.4024 Budislav-Trstěnice-Hradec nad Svitavou-Křenov, která částečně prochází naší obcí. Mapu s uvedenými a dalšími cyklotrasami Svitavská můžete zakoupit v Informačním centru města Svitav, nám. Míru č. 48 za 33,- Kč.

(E.J.)

Karelský dnešek: Vychází 1xměsíčně. Vydává Obec Karle, Karle 4, 568 02 Svitavy, IČO: 579564, Tel. 461 634 919, e-mail: obec.karle@quick.cz. Povoleni Min. kultury ČR, reg. číslo MK ČR E 14112. Náklad 250 výtisků. Domácnostem bezplatně, volně 3 Kč. Podepsané příspěvky vyjadřují názory dopisovatelů a nemusí být vždy totožné s názory redakce. Neprošlo redakční jazykovou úpravou. Šéfredaktor: Pavla Cibulková. Redakční rada: Dana Pavlišová, Miloš Jadrný, Jaroslava Zandlerová, Ilona Bukáčková, Eva Jandourková. Grafická úprava: B. Kysík, K PLUS. Tisk: Svitavská tiskárna, Tyrše a Fügnera 13, 568 02 Svitavy. Příští číslo vychází dne 30.5.2003.